

Бібліотечна довідка

350 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДЖОНАТАНА СВІФТА

ЗМІСТ

	Стор.
1. Життєвий і творчий шлях Джонатана Свіфта.....	2
2. Цікаві факти з життя Свіфта.....	4
3. Мудрість у кожному слові.....	4
4. Літературна гра «Лови помилку».....	5
5. Кросворд до твору «Мандрі Гуллівера».....	6
6. Незвичайний та цікавий дитячий ігровий майданчик.....	7
7. Ключові слова.....	7

1. Життєвий і творчий шлях Джонатана Свіфта

Англійський сатирик, церковний діяч, публіцист, поет і письменник Джонатан Свіфт народився 30 листопада 1667 року в Дубліні в англійській родині. Батько Свіфта не дожив до народження сина, мати через деякий час назавжди від'їжджає до Англії і Джонатана виховує його дядько, Годвін Свіфт, відомий дублінський адвокат. Свіфт здобув хорошу освіту – спочатку в школі графства Кілкені (1673–1681), потім у дублінському Трініті-коледжі (1682–1688), де йому присудили ступінь бакалавра мистецтв у 1686 році.

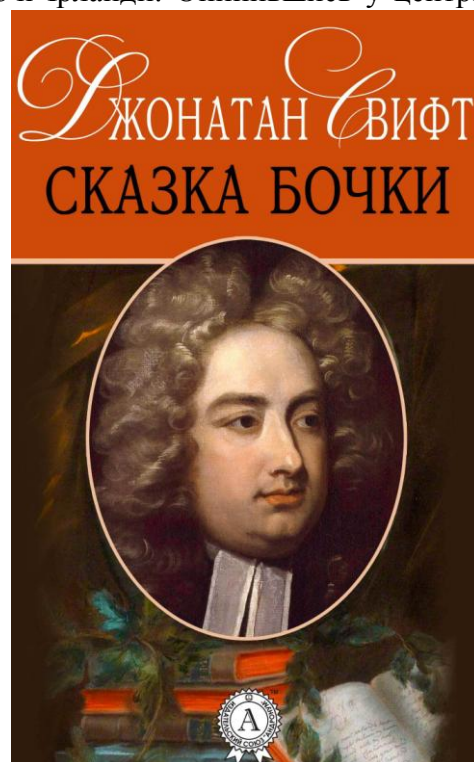
Вибух насилля, що стався в Ірландії 1689 року, змусив Свіфта шукати притулок в Англії. До кінця того ж року Свіфт став секретарем сера Уільяма Темпла, дипломата у відставці та літератора, який жив у маєтку Мур-Парк, у графстві Суррей. Свіфт залишався на цій посаді до загибелі сера Уільяма в січні 1699 року. Це були чи не найкращі часи в житті Свіфта: він мав можливість досхочу працювати у величезній бібліотеці Темпла; саме тут, у Мур-Парку, починається самостійна поетична діяльність Свіфта; 1692 року йому присуджують ступінь магістра мистецтв в Оксфорді; нарешті, маєток Темпла стає основою сімейного щастя Свіфта (письменник-початківець знайомиться з Естер Джонсон, падчеркою управителя Мур-Парку, яка спочатку була його ученицею, а згодом стала дружиною).

У 1695 році Свіфт був висвячений у сан священника англіканської церкви й упродовж наступного року служив у Кілруті, на півночі Ірландії. Опинившись у центрі релігійних чвар, Свіфт починає писати один з відомих сатиричних творів – памфлет "Казка бочки", робота над яким тривала кілька років. "Казка бочки" вийшла у світ 1704 року без вказівки на ім'я автора, зчинивши галас довкола себе. Свіфт зажив слави дотепника, після того як його авторство було розкрито. В образах трьох братів – Петра, Мартина й Джека – автор піддає нищівній критиці три гілки християнства – католицьку, англіканську та пуританську.

У 1696 році письменник повертається до Мур-Парку, де пише сатиру "Битва книг". Твір був присвячений дискусії між прибічниками "давніх і нових книг", в якій на боці "давніх" брав участь і Темпл. Свіфт у сатирі виступає проти канонізації античної спадщини, але за його творче використання (передусім для подальшого розвитку сучасної англійської літератури).

Після смерті Темпла 1699 року Свіфт переїздить до Ірландії, де отримує церковний прихід у Ларакорі. У 1702 році у дублінському Трініті-коледжі він здобуває ступінь доктора богослів'я.

Його літературна популярність стала ще більшою після виходу серії нарисів "Папери Бікерстафа" (1708–1709), в яких він висміював якогось Джона Патріджа, що складав щорічний астрологічний альманах. Образ екстравагантного джентльмена Ісака

Бікерстафа настільки припав до душі читачам, що близький до вігів есеїст Річард Стіл почав видавати від імені Бікерстафа повчально-сатиричний журнал "Бовтун" (1709). Свіфт співпрацював у цьому журналі, виступав і як прозаїк, і як поет.

Через деякий час Свіфт, уже відомий політичний письменник, відходить від вігів і зближується з членами торійського кабінету, навіть кілька місяців (1710–1711) видає торійський журнал "Екзамінер". З вересня 1710 по червень 1713 року Свіфт перебуває в Лондоні. У цей час і розгорнулася його діяльність як торійського публіциста. У сфері літературних зв'язків найбільше значення мав невеликий гурток "Клуб Мартіна Скліблеруса (Писаки)". Докладні відомості про політичні й літературні події Лондона того часу дійшли до нас у листах Свіфта, які після його загибелі дістали назву "Щоденник для Стелли" й були адресовані другу всього його життя – Естер Джонсон.

На захист торі й велику підтримку уряду у своїх статтях та памфлетах у 1713 році Свіфт обійняв посаду декана в дублінському соборі св. Патріка. Він залишає Лондон і повертається до Ірландії.

Третій період творчості Свіфта відкривається памфлетом "Пропозиція про загальне використання ірландської мануфактури" (1720), одразу після якого вийшов ряд інших памфлетів про Ірландію. На початку XVIII століття населення Ірландії було

неоднорідним. Свіфт виступив на захист англо-ірландців, але цим самим він порушив питання про тяжкий стан всієї Ірландії. Центральне місце в ірландській публіцистиці Свіфта належить "Листам Суконщика" (1724).

Твір був спрямований проти патенту, який було видано британським урядом англійському купцю Вуда на право чеканити дрібну (і неповноцінну) монету в Ірландії. До патенту Вуда в Ірландії поставилися негативно, керуючись мотивами політичного та економічного характеру. Ірландський парламент та його виконавчі органи вжили проти монети Вуда ряд заходів, які вимагали підтримку бойкотом ірландців. "Листи Суконщика" допомагали цьому бойкотові й примусили лондонський уряд відмінити патент Вуда. Свіфт став національним героєм.

Головною книгою життя Дж. Свіфта стають "Мандрі до різних країн світу Лемюеля Гулівера" (1721–1725), що були видані в Лондоні в 1726 році.

Останнє десятиліття творчої діяльності великого сатирика, було після виходу "Мандрів до різних країн світу Лемюеля Гулівера" (1726-1737) позначено великою

активністю. Свіфт пише багато різних публіцистичних та сатиричних творів, серед яких не останнє місце належить памфлетам на ірландську тему. Виступи Свіфта на захист Ірландії, як і раніше, знаходять відгук у серцях людей і їх підтримку. Його обирають почесним громадянином Дубліна (1729). У цей період Свіфт пише багато поезій. Його вірші позначені тематичною різноманітністю. Провідним жанром віршів є політична сатира, як правило, пов'язана з Ірландією ("Клуб Легіон", 1736). Підсумок своєї творчої діяльності Свіфт підводить в одному з найбільш значущих своїх поетичних творів – "Віршах на смерть доктора Свіфта" (1731, видані 1738).

Свіфт помер 19 жовтня 1745 року в Дубліні. На його могилі вирізьблена складена ним епітафія: *"Тут покоїться тіло Джонатана Свіфта, доктора богослов'я, декана цього кафедрального собору, жорстоке обурення не може більше терзати його серце. Проходь, подорожній, і наслідуй, якщо зможеш, сміливому захиснику свободи"*.

Джерело: <http://www.ukrlib.com.ua/bio-zl/printout.php?id=59>

2. Цікаві факти з життя Свіфта

Біографія Джонатана Свіфта відкриває кілька фактів про його життя, які характеризують письменника як людини надзвичайно дотепного і сміливого.

- ❖ Борючись з занедбаністю могил свого собору, декан вислав послання родичам з вимогою подбати про пам'ять предків або відправити гроші на благоустрій могил. У разі відмови і байдужого ставлення обіцяв додати до написів слова про невдячність родичів. Одне з таких послань доставили Георгу Другому особисто. Але так як дій з боку короля не було, напис про скупість монарха на плиті з'явилася.
- ❖ Любитель подорожей Джонатан обожнював розповідати анекдот про одне заїжджому дворі. Там йому дісталася лише половина ліжку, другу він мав ділити з фермером. Але письменник побіжно згадав, що працює катом, і спав один.
- ❖ Одного разу, збираючись на прогулянку, попросив слугу подати чоботи. Юнак, не встигнувши їх почистити, приніс Свіфту брудне взуття зі словами: "Ви все одно їх забруднити". Джонатан наказав не годувати сніданком «винахідливого» бідолашу, так як він все одно зголодніє.

3. Мудрість в кожному слові

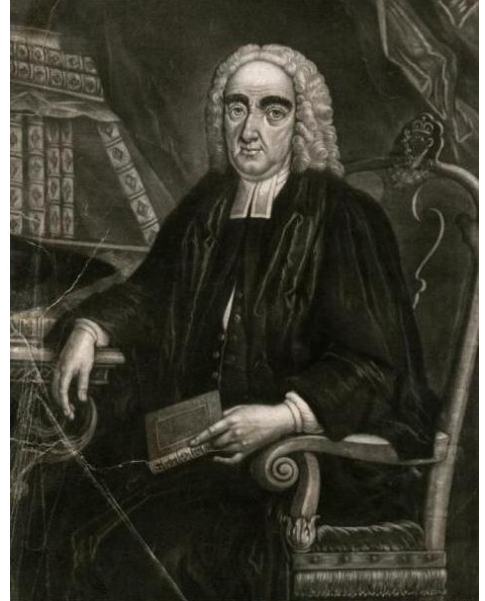
Був далеко не дурною людиною Джонатан Свіфт. Цитати його і вислови з життя збереглися до наших днів:

- ❖ Гнів – це помста самому собі за іншого.
- ❖ Кращі лікарі на світі – спокій, дієта і весела вдача.
- ❖ Наклеп – це удар по гідним людям, як черв'яки люблять тільки здорові плоди.
- ❖ Якщо ви пожартували над кимось, то готуйтеся прийняти відповідну гостроту з терпінням.

- ❖ Можна ненавидіти автора, але читати його книгу із задоволенням.
- ❖ Зі свинячої шкіри золотого гаманці не пошиєш.
- ❖ Мудрець найменше відчуває самотність, перебуваючи один.
- ❖ Щастя в шлюбі обумовлено кожним невисловлені, але зрозумілим дружиною словом.

Слова Джонатана Свіфта про справедливість в рабстві – це гостра сатирична шпилька в бік політики своєї країни і прогнилого духовенства:

- ❖ Якщо уряд вирішив правити без згоди народу, це вже рабовласницький лад.
- ❖ На небесах немає золота, тому його віддають на землі негідникам.
- ❖ Релігія – це страшна хвороба чистої душі.

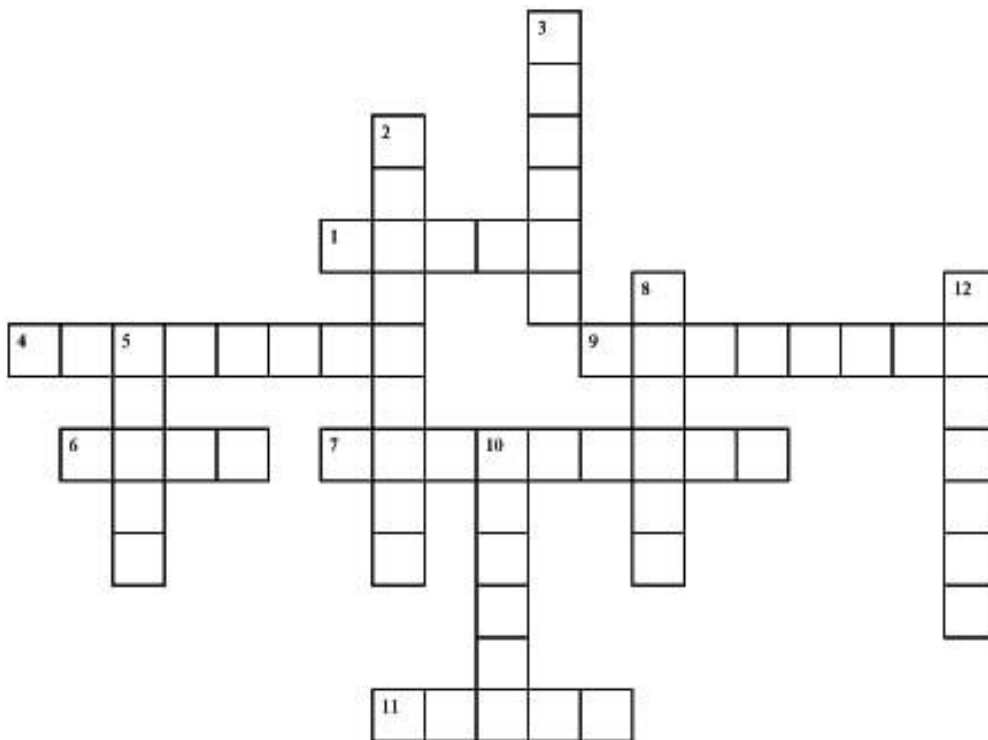
Джерело: <http://faqukrs.xyz/mistectvo-ta-rozvagi/literatura/102317-biografija-dzhonatanasvifta-tvori-citati.html>

4. Літературна гра «Лови помилку»

1. Батьківщиною Гуллівера був Лондон. (*Ноттінгемшир.*)
2. Ще з дитинства Гуллівер мріяв про те, що він стане багатим та знаменитим. (*Він мріяв про морські подорожі.*)
3. Гроші, які надсилав батько, Гуллівер витрачав на їжу та розваги. (*Він купував книги з мореплавства, математики, географії, природознавства.*)
4. За освітою Гуллівер був юристом. (*Лікар.*)
5. Судно, на якому Гуллівер відплив з Брістоля 4 травня 1699 р., мало назву «Ластівка». (*«Антилопа».*)
6. Ліліпути не змогли забрати у Гуллівера його компас. (*Окуляри.*)
7. Ім'я, що дали ліліпути Гулліверу, перекладали як Ведмідь-Гора. (*Чоловік-Гора.*)
8. Гулліверу надали титул нардака — найнижчий титул у державі. (*Це найвищий титул.*)
9. «Риси обличчя його гострі й мужні; ніс — орлиний, шкіра — оливково-смаглява, постать — струнка; у поводженні — велич» — так автор описав Гуллівера. (*Імператора Ліліпутії.*)
10. Ворожих партій, котрі існували в Ліліпутії, було 3. (2.)
11. Щоб отримати нагороду в Ліліпутії, потрібні були спеціальні знання, розум, вміння орієнтуватися в політиці й економіці. (*Потрібно було вище за всіх стрибнути на канаті.*)
12. Гуллівер залишив Ліліпутію, бо він мріяв побачити нові країни, відкрити нові світи. (*Бо імператор віддає наказ його осліпити.*)

5. Кросворд до твору «Мандри Гуллівера»

- 1) Для якої важливої справи було викликано урядовців з пір'ями і чорнилом?
- 2) Що записали як: «Срібна скриня з кришкою»?
- 3) Що назвали «Прямокутний килим білого кольору»?
- 4) Що з трудом погортали і відклали, не зрозумівши?
- 5) Що визначили, як «порошок чорного кольору»?
- 6) Що ввійшло до реєстру під назвою «круглі ядра»?
- 7) Що їх найбільше здивувало і заслужило на вигук: «Навіщо Людина-Гора носить у кишені огорожу міського парку»?
- 8) Що описано так: «Білі круглі предмети, можливо, срібні, схожі на щити наших воїнів, жовті круглі предмети, можливо, золоті, більші за наші тарілки, але набагато важчі»?
- 9) Що це: «Круглий предмет. Одна стіна прозора, мов крига. Крізь неї видно дванадцять чорних знаків. Знаки розташовані по колу. По них рухаються дві стріли: одна довга, друга коротша. Усередині предмета постійно хтось стукає. Можливо, зубами...»?
- 10) Один з предметів, позначених як невідомі.
- 11) Предмет, який впізнали відразу, хоча він і був колосального розміру.
- 12) Те, що Гуллівер приховав від обшуку в потайній кишені жакета.

Відповіді

1. Обшук. 2. Табакерка. 3. Хустка. 4. Записник. 5. Порох. 6. Дріб. 7. Гребінець. 8. Монети. 9. Годинник. 10. Бритва. 11. Шпага. 12. Окуляри.

6. Незвичайний та цікавий дитячий ігровий майданчик

Гулівер з Валенсії

У 1990 році архітектор Рафаель Рівера (Rafael Rivera), художник Маноло Мартін (Manolo Martín), і дизайнер Хосеп Вінсент (Josep Vincent), надихнувшись твором Джонатана Свіфта побудували ось такого Гулівера у Валенсії, Іспанія.

Джерело: <http://mini-rivne.com/foto-majdancukiv/>

7. Ключові слова

Джонатан Свіфт